Inatsisilerinermi suliatigut piginnaasatit Kalaallit Nunaanni peqqissutsimut inunnullu innarluutilinnut tunngasuni suliassaqarfimmi pitsannguegataanissamut atorluarusuppigit?

Inatsisilerinermik, siunnersuinermik, nakkutilliinermik inatsisilerinermilu sulianik pingaarutilinnik suliaqarnissamut kajumissusilimmik – politikkikkullu aalajangiiffigisassanut attuumassuteqarluinnartunik suliaqaqataanissamik sapiutinngitsumik – inatsisilerituussarsiorpugut.

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup siunissaanut tunngatillugu inatsisitigut tunngavissanik suliarinneqataarusuppit? Inatsisilerinermut, siunnersuinermut, politikkikkut sulianut inatsisilerinermilu sulianut imaannaanngitsunut tunngasuni assigiinngisitaartunik ulluinnarni suliaqarneq nuannaraajuk? Suliatiguttaaq piginnaasavit suliassaqarfimmi Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut pingaaruteqaqisumi atorluarnissaannut kajumissuseqarpit?

Taamaappat soqutiginartumik periarfissaqartippatsigit!

Peqqissutsimut Inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik inatsisilerinermut immikkoortortaqarfimminut inatsisilerituussarsiorpoq. Atorfik taanna peqqissutsimut tunngasuni suliassaqarfimmi ineriartortitsinermut tapersersuinermullu tunngasutigut qitiusumik inissisimavoq. Politikkikkut allaffissornikkullu aalajangiiffigisassanut attuumassuteqarluinnartunik suliaqartassallutillu inatsisilerinermi suliatigut ilisimasavit Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmut inuiaqatigiinnullu pingaaruteqarsinnaasunik aaqqiissutissarsiornermi atorluarnissaannut periarfissaqassaatit. Peqqissutsimut Inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfiup imigassamut nakkutilliineq akisussaaffigaa, taamaammallu sulinerup iluani nunatta iluani angalaneq naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Nammineq naammassisassanik, suleqatinik qanimut isumasioqatigiiffiusartussanik immikkoortortaqarfinnillu allanik suliatsinnut attuumassutilinnik aamma suliaqarfiusunik suleqateqarfiusartussanik assigiinngisitaartunik suliaqartassaatit.

Kalaallit Nunaanni peqqissutsimut tunngasuni suliassaqarfimmi ineriartortitseqataagit

Peqqissutsimut Inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik peqqissutsimut tunngasuni oqartussani qullersaavoq. Naalakkersuisut aalajangiinissanut tunngavissaqarluarnissaannik qulakkeerinninnissaq suliniutinillu nunatta inuisa peqqissusaannut iluaqutaasussanik ineriartortitseqataanissaq pingaarnertut suliassaraavut.

Suleqatigiit 20-t missaanniittuusugut tamatigoortuullutalu ilinniakkatigut assigiinngitsunik tunulequtaqarpugut, taakkunannga ilaat soorlu inatsisilerituujupput, peqqissutsimut tunngasulerinermi siunnersortaapput nutserisuullutillu. Suleqatigiinnermik, suliassanik paasisimasat tunngavigalugit naammassisaqarluarnissamik ammasumillu oqaloqatigiinnermik pingaartitsilluinnarlutalu isumassarsianut isiginnittaatsinullu nutaanut inissaqartitsisuuvugut.

Suleqatigilerutsigut:

- Ammasumik persuarsiunngitsumillu periuseqarfiusumik sulliveqarlutillu pimoorussisunik suleqateqassaatit.
- Ullormut suliassanik nammineq aaqqissuussinissamut periarfissaqarluassaatit.
- Suliaqarfigisannut tunngasuni akisussaasuunissamut ineriartortitseqataanissamullu periarfissaqassaatit.

•Suliat pillugit ulluinnarni isumasioqatigiiffiusartumi suleriutsitigullu nutaaliornissamut eqqarsaatersorfiusartumi suleqataalissaatit.

Inatsisilerinermut immikkoortortaqarfimmi marlunnik, tassa immikkoortortaqarfimmi pisortamik inatsisilerituumillu misilittagartuumik maannakkorpiaq sulisulimmi suleqataalissaatit. Suleqatigiilluarnissamik inatsisitiguttaaq akimmiffiit pillugit isumasioqatigiinnissamik taavalu sapinngisamik pitsaanerpaanik aaqqiissutissarsiornissamik pingaartitsisuuvugut.

Inuiaqatigiit politikerillu akornanni oqallisigineqangaatsiartartumi soqutigineqangaatsiartumilu tassa peqqissutsimut tunngasuni suliassaqarfiusumi sulilernissat orniginartissavat. Naalakkersuisoqarfimmi sulianut tunngasuni pisut nunatsinni tusagassiorfinnit, innuttaasunit Inatsisartunilu ilaasortanit qanimut malinnaaffigineqartarput. Tassa imaappoq, suliassariligassatit inuiaqatigiinnut isumalerujussuukkajullutillu inuiaqatigiinni oqallisaangaatsiakkajupput.

Ulluinnaat unammillernartunik suliassaqarfiusut sunniuteqarfiusinnaasullu

Inatsisilerituutut assigiinngisitaartunik ilaatigut makkununnga tunngasunik suliaqartassaatit:

•Naalakkersuisumut sullissineq politikkikkullu aalajangiiffigisassanut tunngasuni inatsisitigut tapersersuineq.

•Peqqissutsimut tunngasuni suliassaqarfimmut tunngatillugu inatsisissanik nutaanik piareersaaneq suliarinninnerlu.

•Peqqinnissaqarfiup ineriartortinnissaanut inatsisitigut tapersersuineq, tamatumani periarfissanik aaqqiissutissanillu ujartuineq.

•Sullivigisami sullivigisallu avataani inatsisitigut siunnersuineq.

•Akissuteqaatissanik, politikkikkut nalunaarutissanik nassuiaatissanillu suliarinninneq.

•Pisortaqatigiinnut inatsisitigut siunnersuineq ilitsersuinerlu.

•Nakkutilliinermut inatsisinillu ingerlatsinermut tunngasuni suliaqarneq.

•Nunagisami nunanilu tamalaani oqartussanik suliassaqarfinnut assigiinngitsunut tunngasuni suleqateqarneq.

Suliassariligassatit assigiinngisitaartupilussuupput, inatsisilerinermilu sulianut imaannaanngitsunut tunngasuni isumaliutiginneqqissaarnissamut suleqatinillu sulianut allanut tunngasutigut piginnaasalinnik qanimut suleqateqarnissamut periarfissaqassaatit.

Kinaavit?

Cand.jur.-iunissat inatsisilerinermilu suliatigut piginnaasavit sullivimmi politikkikkut aqunneqartumi, assigiinngisitaartunik suliassaqarfiusumi suliassanillu tulleriiaarinermik allanngorartoqapiloorfiusinnaasartumi atorluarnissaannut kajumissuseqarnissat naatsorsuutigaarput.

Suliariligassatit ullormi aallartiffinni tamakkiisumik ilisimaarilereersimasariaqanngilatit. Minnerunngitsumittaaq sulianut tunngasuni alapernaassuseqartuunissat, soqutiginnittuunissat ineriartornissannullu kajumissuseqarnissat pingaartilluinnarparput.

Naatsorsuutigaarput:

•Cand.jur.-iunissat

•Sulianik peqqissaartumik inaarinissamik sulinermilu ileqqorissaarnissamik pingaartitsisuunissat – aamma ulluni ulapaarfiusuni.

•Suliassanik nammineerlutit naammassinnissinnaanissat suliannullu akisussaassuseqartuunissat.

•Suliniutilerinermik suliatigullu assigiinngitsutigut suleqateqarnermik nuannarisaqartuunissat.

•Ataqatigiissaarillaqqissuunissat suliassanillu pitsaasumik peqqissaartumillu inaarinissamik pingaartitsisuunissat.

•Suleqateqallaqqissuunissat sulianullu tunngasuni isumasioqateqarnissamut kajumissuseqartuunissat.

Politikkikkut ingerlatsiviusumi sulinermik misilittagartuujuguit peqqissutsimulluunniit tunngasuni suliaqarfik pillugu ilisimasaqaruit pitsaassaaq, piumasaqaataananili. Inatsisilerituut misilittagartuut atorfeqarnikkulluunniit misilittakkatigut alloriaqqinnissamut piareersimasut qinnuteqarnissaannut tikilluaqqukutsoorpavut.

Ilinnut neqeroorutivut suuppat?

Inatsisilerituutut atorfik tamatigoorluinnartoq. Sullivimmi inuiaqatigiinnut pingaarutilinnik suliaqarfiusumi sulianut Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup inerisarnissaanut tunngasuni sammiviliisooqataanissamik periarfissaqassaatit.

Ilaatigut makku neqeroorutigaavut:

- **Suliatigut inuttullu ineriartorneq:** Piginnaanngorsarnerunissamut aammattaaq Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa aaqqissuussaat tunngavigalugu nunani avannarlerni paarlaaqatigiinnikkut sulinissamut periarfissaqassaatit.
- **Akisussaaffeqarneq sunniuteqarnerlu:** Nammineq suliniutigisavit namminersuutiginerisigut akisussaaffiginissaannut suliassallu qanoq inaarneqarnissaannut sunniuteqaqataanissamut periarfissaqassaatit.
- **Pingaarutilinnik suliaqarneq:** Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmik ineriartortitseqataanissamut asseqanngitsumik periarfissaqassaatit.
- **Suleqatinik atassuteqarluarneq:** Danskit ministereqarfiinik immikkoortortanillu naalakkersuisoqarfiup ataani inissisimasunik qanimut suleqateqartassaatit.
- **Suleqatinik attaveqateqarluarneq:** Sullivimmi sulinermi pitsaasunik atugassaqartitsiffiusumi suliatigullu assigiinngitsutigut suleqatigiiffiusartumi ineriartortitsiffiusumilu pikkorissunik pimoorussisunillu suleqateqassaatit.

Piginnaasatit naapertuuppata taakku aallaavigalugit immikkut siunnersortitut siunnersortaanertulluunniit atorfinitsinneqarsinnaavutit.

Suleqatigilerusuppitigut?

Taamaappat tutsiunnissat qilanaaraarput!

Piaarnerpaamik isumaqatigiinnikkulluunniit atorfinissinnaanissat kissaatigineqarpoq. Piukkussatsinnik piaarnerpaamik atorfinitsitsisinnaajumalluta, qinnuteqartunik ataavartumik oqaloqateqartassaagut. Taamaammat qinnuteqartuni piukkussatta qinnuteqarnissamut piffissaliussaq suli qaangiutinngitsoq akissutisinissi naatsorsuutigisinnaavaa.

Atorfik inuttassarsiuussaq pillugu apeqqutissaqaruit imaluunniit Naalakkersuisut sullinnissaannut periarfissat pillugit paasisaqarusukkuit uuma attaviginissaanut tikilluaqqusaakutsoorputit:

Karen Kiær Jakobsen, immikkoortortaqarfimmi pisortaq
E-maili: knjk@nanoq.gl

Aningaasarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugassarititaasut

Akissarsiat atorfininnermilu atugassarititaasut, tassunga ilanngullugit atorfinitsitaanermi soraarnermilu angalanissamut akiliunneqarnissamut pisattallu nassiunneqarnerannut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kattuffiullu isumaqatiginniarsinnaatitaasup attuumassuteqarfigisap akornanni isumaqatigiissutaasut atorfininnerup nalaani atuuttut naapertorlugit ingerlanneqassapput.

Qinnuteqartoq uppernarsaatitalinnik piginnaasalik immikkut siunnersortitut, siunnersortit pisortaatut siunnersortaanertulluunniit isumaqatigiissutit naapertorlugit atorfinitsinneqarsinnaasarpoq.

Najugaq

Atorfimmut atatillugu malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut naapertorlugit sulisunut inissiamik pequsersorsimanngitsumik innersuussisoqarsinnaavoq. Inissamik innersuussisoqarsinnaanngilaq, pineqartoq atorfimmut atatillugu ineqareersuuppat,

imaluunniit ineqarsimappat kommunep inaataanik Namminersorlutillu oqartussalluunniit inaataanik. Malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut naapertorlugit inissiamut innersuussutigineqartumut akiliutit qularnaveeqqutillu akilerneqassapput. Atorfimmut atatillugu ini atorfeqarnermut tunngavoq atorfeqarnerullu unitsinnerani qimanneqassalluni.

Ineqarnermut akiliut aamma inissiap pitsaassusaa nikerarsinnaapput inissiap qanga sananeqarsimanera, piginnittua il.il apeqqutaallutik. Sulisutut ataavartumik initaarnissaq utaqqinarsinnaavoq, taamaattumik utaqqiisaagallartumik inissiisoqarsinnaasarpoq, tassunga ilanngullugu najugaqatigiiffinnut minnerusunut imaluunniit akunnittarfimmi inissianut inissiisoqarallarsinnaalluni, taakkulu akileraarusersorneqassallutik. Sulisunut inissiani utaqqiisaasumiklluunniit inigisani angisuunik uummasuuteqarsinnaaneq soorlu qimmeqarsinnaaneq qitsuuteqarsinnaanerluunniit periarfissaqanngilaq

Qinnuteqaatit, CV, ilinniarsimasanut pikkorissaatigisimasanullu uppernarsaatit kiisalu paasissutissat allat pisariaqarsinnaasut "qinnuteqaat nassiuguk" toorlugu nassiutikkit. *E-mail-ikkut qinnuteqaatinik tigusineq ajorpugut.*